

Domoljub

V Ljubljani 26. marca 1941

Leto 54 · Štev. 13

Izpolnimo oporoko

Ko je naš blagopokojni kralj Aleksander v Marseillu padel na smrt sadet od sločinske roke, je pred smrtjo izročil Jugoslovanem sveto in svilišeno naročilo: »Čuvajte Jugoslavijo!« Bile so te njegove zadnje besede, njegov zadnji ukaz, bila je to njegova oporoka. Smrt ga je sadela sredi velikega dela, ko si je na vse moč prizadeval, da ohrani in utrdi na Balkanu mir. Kakor da bi vnaprej videl ves razvoj sovražstva, zavisti in gospostva željnosti evropskih držav, je hotel trdno skupnost narodov, ki bi mogla nuditi dovoljna jamstva za mir v Evropi. Hotel je zlasti, da dobi njegova Jugoslavija trdno podlago, da se bo mogla uspešno razvijati in napredovati v mirni sosesčini drugih narodov.

Toda pri tem delu mu je pretrgalo nit življenja smrtonosno orožje plačanega morilca. Dobro je vedel blagopokojni kralj, za kaj in za koga je umrl. Predobro se je savedal, da je postal žrtev za mir, da se ga spravili ob življenje tisti, ki bodo še nekaj let nato sejali rasor in sovražstvo med narodi. V zadnjih trenutkih je gledal v duhu bodoče dogodke in v svoji vladarski skrbi, ki ni ponehala niti v smrtnem boju, vzkliknil in dal vsem Jugoslovanom brez raslike, ali so doma iz neuklonljive Srbije ali iz svobodoljubne Hrvatske ali pa iz marljive in napredne Slovenije, svoj poslednji ukaz: »Čuvajte Jugoslavijo!

Mi smo s to oporoko v duši preživeli od takrat že polnih šest let. Globoko v srcu smo si jo zapisali ter jo tam čuvali kot kakšno svetinjo. Nismo si upali z njo niti na dan, ker smo se bali onečaščenja tako velike besede. Če jo je kdo izgovoril, smo nekako celo zardeli, kakor če bi izgovorili ime nam drage in nad vse ljube osebe, ki jo imamo skrito v najbolj varnem kotičku našega srca in je ne maramo vlačiti pred ljudsko radovednost.

Prišel pa je čas, ko je treba to nad vse drago svetinjo spoštljivo dvigniti iz naše notranjosti, jo povzdigniti visoko nad glavo kakor prapor ter iti za njo kot za bojnim geslom, ob katerem samem se še sovražne vrste smedejo in se napolnijo s strahom in spoštovanjem pred naše močjo. Ni več zdaj čas sato, da še dalje nosimo to drago besedo le v srcu. Ni več zdaj čas za to, da je ta beseda samo nekaka napačna zaslonba, na katero skušamo nasloniti svoje državljanske in narodno lagodnost ter si z njo sakrivamo lastno omahljivost. Zdaj je čas, da sečemo v najgloblje vsebine, v najbolj notranje bistve vsiženega naročila ter ga uresničimo. Zdaj je prišel tisti čas, ki ga je v duhu gledal ob svoji smrti pokojni naš kralj in zaklical ves v skrbeh za svoje državo: »Čuvajte Jugoslavijo!«

Kako je sedaj z nami?

Zadnje dni je segel val mednarodne nepetosti tudi na našo zemljo. Kljub temu, da je naše ljudstvo ostalo popolnoma ravnodušno do raznih verjetnih in neverjetnih govoric, ki so po večini izhajale iz virov tuje propagande, ter bilo vedno v mirni pripravljenosti, da doprinese kakršno koli žrtev, če bo domovina to zahtevala, se je vendarle v očeh mnogih zrcalila neka upravičena zaskrbljenost, kaj nam bo bodočnost prinesla. Danes je položaj že precej razčiščen. K temu so pripomogle razne izjave, ki so jih dali naši državniki in ki so jih v teku tedna prinesli naši časopisi. Osrednja točka, v luči katere je treba motriti ves položaj, je triurna seja naše vlade, ki je

bila v Belgradu dne 20. marca ponoči od devetih do dvanajstih. Vsa seja je bila posvečena razmotrivanju sodobnih vprašanj v zvezi z zunanje-političnim položajem. Drugih obvestil o poteku seja nismo dobili, le »Hrvatski dnevnik« je v soboto prinesel poročilo, da bo javnost v najkrajšem času obveščena o važnih odločitvah zunanje-političnega značaja. — Prav tako je prinesel isti list obvestilo iz najbolj zanesljive strani, da *ostaneta državna neodvisnost in temeljska neokrnjenost države temeljni kamen zunanje politike Jugoslavije. To je torej osnova, na kateri se bo naše razmerje do Nemčije v kratkem razčištilo.* Pričakuje se, da bo to čez nekaj dni.

V Grčiji bo v kratkem odločitev

Položaj na Balkanu dozoreva z dneva v dan tudi kar se tiče nemško-grških odnošajev. Do nedavnega je vladalo v političnih krogih prepričanje, da bo Nemčija skušala grško italijansko vprašanje rešiti s svojim diplomatskim vplivom, ne da bi ji bilo treba seči za pas in z orožjem v roki prisiliti Grke, da se pobotajo z Italijani, seveda v onem smislu, ki odgovarja nemško-italijanskim koristim na Balkanu. Zadnje dni pa se je položaj na Bal-

kanu temeljito spremenil. Kakor poročajo madžarski listi, ni pričakovati glede Grčije več nobenih diplomatskih korakov in bodo vojaški dogodki kmalu nadomestili diplomatske. Kaj je povzročilo tako nagel preobrat v razmerju med Nemčijo in Grčijo? Dosedaj so bili odnošaji med Grčijo in Nemčijo zadovoljivi, kljub temu, da se Grčija z orožjem v roki upira zahtevam nemške zveznice Itali-

(Nadaljevanje na prihodni strani v »Draju«)

Smrtonosni pohod puščavskih tankov proti sovražnim četam

V vsako hišo katoliški časopis!

Obratne nezgode

»Nesreča nikoli ne počivala«

Resničnost tega reka doživljajo naši delavci vsak dan. Povsod nanje preži nesreča, pa naj krampajo na cesti, naj se pote pod težo tovorov, naj poslušajo divjo pesem strojev ali pa votle udarce plenkače v širnih gozdovih. S težo dela je združena tudi velika nevarnost za delavčevno življenje in zdravje. To je presenetljiva in grozna resnica, katero najbolj osvetljujejo številke socialnega zavarovanja. V letu 1940 se je ponesrečilo 3813 delavcev. Ta številka pa ni še popolna, ker semkaj nismo prišteli številnih ponesrečencev iz rudniških jam, topilničarjev in plavžarjev, številnih železničarjev in kmečkih poslov.

Po značaju in obsegu seveda niso vse poškodbe enake. Zelo številne so manjše poškodbe, ki delavčeve delazmožnosti po končanem zdravljenju obšutno ne zmanjšujejo. Tudi zdravljenje takih poškodb ne traja nad 4 tedne. Približno 12 do 16% ponesrečencev pa je trajno pohabljenih, ki se potem privajajo skozi življenje s pomočjo bergelj in palic, gledajo svet le z enim očesom, za delo jim služi le še ena roka.

Okrožni urad za zavarovanje delavcev jim mora dajati mesečno rento, trajno ali pa začasno, kakršne so pač posledice nezgode. Renta pa jim pripada le v tem primeru, če so se ponesrečili pri takem delu, da so morali biti prijavljeni v zavarovanje.

In tako so umirali

Tam, kjer so najmanj mislili, jih je smrt zalotila. Na tranamisijako osovino je nataknila usnarja, ga vrtela in z njim udarjala ob zid, da od njega skoraj nič ni ostalo.

Zidarju je podrla oder in ga pahnila v globino, kjer je obležal z ubito črepinjo. Tesarju je snela sekuro in jo pognala strežacu v prsa. Izkrvavel je in izdihnil.

Kuharici je dala v roke ročno električno svetilko, da bi z njo posvetila v krušno peč, ko je usajala kruh. En sam tresljaj in nihče več je ni mogel spraviti k življenju.

Zidarja, ki se je utrujen vračal z dela domov k ženi in otrokom, je na cesti, gladki kakor miza, vrgla s kolosa in ni več vstal.

Neprepanega in izmučenega ogjarja je zvalila na gorko kopo in ga zazibala v sladke senj. Iz katerega ga ni prebudil niti krik otrok, niti obupen jok ovdovale žene.

Po drči je pognala križ, ki je zgrešil smer in udaril v drvarja, ki je obležal z razbitim prsnim košem v mlaki krvi.

je. Nemški poslanik je še vedno v Atenah in prav tako grški v Berlinu. Moralo je nastopiti vmes neko dejstvo, ki je ves položaj temeljito spremenilo. Kaj je to bilo? Najbolj verjetno je, da je ta sprememba v zvezi z izkrcanjem angleških čet na grški obali pri Solunu, o katerem so časopisi pretekli teden pisali zelo obširno. Nejasnost je le v tem, kako naj razumemo angleško izkrcanje: ali kot vzrok, ki je imel nato za posledico spremembo odnošajev med Grčijo in Nemčijo, ali pa kot posledico, ki ima svoj vzrok v spremembi razmerja med Grčijo in Nemčijo. Toda to vprašanje, bodisi da ga rešimo tako ali tako, dobiva v svojih končnih posledicah za nas vedno isti odgovor: v Grčiji bodo kmalu diplomatskim akcijam sledili vojaški ukrepi.

Težka in nevarna dela

Nobeno delo ni lahko! Toda je razlika v težini in nevarnosti dela. Najtežje in najnevarnejše je delo gozdnih delavcev. To dokazuje tudi visoko število obratnih nezgod pri sečnji in spravilu lesa ter v lesni industriji. Lani se je ponesrečilo v naših lepih gozdovih 817 delavcev in 18 jih je pod debli in v drčah zgubilo življenje. Poškodbe so težke. Običajni so lomi nog in rok, zmečkanine, številna so gnojna vnetja zanemarjenih ran.

Teško in nevarno je delo na žagah. Na grči žaga odbije desko in roka zdrkne pod zobovje žage, na mizi pa ostanejo prsti, včasih tudi roka. Kakor je videti žaganje in žamanje desk enostavno, je le nevarno in težko delo. Na žagah, v parketarnah, tovarnah za bojev in v mizarnicah se je l. 1940 ponesrečilo 162 delavcev.

Številne so nesreče na stavbah in zidarji vsak dan gledajo smrti v oči. Na videz še tako zdrav les, popusti in oder se zruši s truščem na tla, z njim pa zgrmijo zidarji in strežaji. Ponesrečilo se je lani 530 zidarjev in zidar-skih delavcev; življenje je v tej stroki zgubilo 9 delavcev. Številne so pri zidarjih očesne poškodbe.

Tudi bele ceste in železna kača terjata mnogo delavskih žrtev. Pri gradnji cest in železnic se je ponesrečilo 583 delavcev, smrtno pa se je ponesrečilo 5 delavcev.

Enako kakor v kamnolomih in peskolomih tudi tukaj delavci mnogo minirajo. Večkrat se mine utaje, delavci se jim predčasno približajo, nenadoma zagrmi strel in posledice so strahotne.

Manj nevarno je delo v tovarnah, ker so novi obrati lepo urejeni in so vsi stroji opremljeni s predpisanimi varnostnimi napravami. Vendar še rezilne kline režejo delavcem ude, transmisije jih mečejo ob zid in od tovarniških sten odmeva krik umirajočih.

V kovinski industriji, ki je pri nas med močnejšimi, se je ponesrečilo 239 delavcev. Število smrtnih žrtev pa je zelo nizko, saj sta se smrtno ponesrečila le dva delavca.

Poškodbe v teh obratih ponavadi niso težke in tudi ne puste težjih posledic. Pač pa nam tekstilna industrija pušča vedno več živčno razkrojenih oseb.

Pri poljedelskih strojih se je ponesrečilo 68 kmečkih ljudi, smrtno pa so se ponesrečili štiri. Poškodbe pri mlatilnicah pa so vedno težke z dolgotrajnimi in težkimi posledicami. Največ nesreč se pripeti v mesecih juliju, av-

gustu in septembru. Kralj alkohol ima mnogo žrtev na vesti in tega se kmečki ljudje premalo zavedajo. Število nezgod v tej panogi stalno narašča iz leta v leto.

V kemični industriji se je ponesrečilo 117 delavcev, življenje pa so dali 3 delavci. Svoje smrtno delo po navadi opravijo plini, ki neopazno uidejo, zdi se, da ima včasih vmes svoje prste tudi človeška zloba.

S sezono rastejo nezgode

Obratne nezgode so sicer vsakdanji pojav, toda z naraščajočo zaposlitvijo pa raste tudi število nezgod. To najbolj ponazorjuje številke. V letu 1940 je bilo prijavljenih: v januarju 102 obratni nezgodi, v februarju 191, v marcu 290, v aprilu 313, maja 330, junija 376, julija 398, avgusta 412, septembra 358, oktobra 449, novembra 325, decembra 289. V istem razmerju naraščajo tudi smrtne poškodbe. V gozdno-žagarski industriji je največ nezgod oktobra, v stavbni stroki pa od julija do oktobra.

Kje je vzrok nesreč

Na to vprašanje je težko dati pravičen in zadovoljiv odgovor, ker so tudi ponesrečeni zelo kratki v odgovorih, ki se ponavadi glase: Ne vem, jaz ne! ali »Nesrečen slučaj!« ali »Zgodilo se je v trenutku, da sam ne vem kako!« itd.

Dejstva so sledeča. Največ nezgod se pripeti ob ponedeljkih v dopoldanskih urah, razmeroma malo se jih primeri sredi tedna, številne pa so zopet konce tedna, zlasti ob sobotah v popoldanskih urah. Vzrok bi bil torej tale. Začetek tedna so ljudje raztreseni, mnogi preganjajo še nedeljskega mačka in pozornost pri delu ni taka kot je potrebna. Mislijo na nedeljske izlete, preživela dogodka l. dr. Pri strojih je potrebna velika zbranost in pazljivost.

Konec tedna postanejo ljudje utrujeni in živci popuste. Pazljivost je manjša in posledice so vidne.

Kriva je deloma tudi nepravilna urejenost delovnih prostorov. Opažamo, da je n. pr. na žagah, ki imajo razgled na cesto in je cirkularna miza obrnjena v to smer, več nezgod kakor pa v zaprtih žagah. Po cesti pripelje avto, delavec se ozre, pozabi na roko, ki je že pod cirkularko.

Mnogi nevarnost in varnostna opozorila podcenjujejo, ker so dela preveč vajeni in so preveč sigurni.

Vzroki so torej številni in o vseh na tem mestu ne moremo razpravljati, ker spadajo v okvir posebne strokovne razprave.

Žaljive in neumestne obdolžitve

V Belgradu izdaja vseučiliški profesor dr. Ilić časopis »Napred«. Pred kratkim je ta časopis zapisal na račun Slovencev hude, nepremišljene in krivične obdolžitve, ki imajo svoje prozorne namene. List pravi med drugim: »Odnos slovenskega naroda do države bi bil tesnejši, občutljivejši in manj računarski, če ne bi bilo ekskluzivistične strankarske politike. Narod je trebalo vzgojiti v opoziciji k ljubezni do države in ne govoriti o nekih kombinacijah s Podonavjem...«

Profesor Ilić hoče z drugimi besedami povedati, da je nam stranka nad državo in smi bili v časih opozicije proti raznim centralističnim in diktatorskim režimom celo protidržavni,

ker smo baje mislili na neko državno kombinacijo v Podonavju. Čudimo se, da si dr. Ilić kaj takega trditi o politični skupnosti velikega zasužnostitelja Jugoslavije in enega najboljših zaslužnih državnikov v Jugoslaviji sploh, namreč o politični skupnosti dr. Ant. Korotke, zlasti v teh resnih časih, ko je treba ljudi čim bolj povečati z vezjo ljubezni in bratске skupnosti, ne pa nanje metati neresnične, žaljive in neumestne očitke o protidržavnosti ter si pri tem prisvajati vzvišeno vlogo nekakega vrhovnega sodnika. Upamo, da bo prof. Ilić svoje nepremišljene trditve na primeren način popravil.

Izgube angleškega trgovskega brodovlja

Največja nevarnost za Angleže so še vedno nemške podmornice. Anglija je namreč otok in mora dovažati vse svoje potrebščine, hrano, surovine itd. po morskih poteh. Na te prevoze pa preže po vseh morjih okrog Anglije razpostavljene nemške podmornice in potaplajo angleške trgovske ladje v ogromnem obsegu. Tako Nemci poročajo, da so do zadnjega petka potopili v kratkem času 224 tisoč ton trgovskega brodovlja. To so res velike številke, če pomislimo, da gre v entisoč-tonski trgovski parnik približno 220 želez-

niških vagonov materiala. Angliji grozi na ta način nevarnost, da ji bodo Nemci potopili toliko njenega trgovskega brodovlja, da se ne bo mogla več dovolj oskrbovati s hrano. In to povzroča Angležem zelo hude skrbi. — Uspešnega sredstva proti nemškim podmornicam Angleži do sedaj še vedno nimajo. Najbolj so se dosedaj izkazali rušilci, ki jih ima pa Anglija za tako obsežni prostor premajhno število. Zato je razumljivo, zakaj s tako nujnostjo prosi Ameriko, da ji pride na pomoč s svojimi rušilci.

Čemu potuje Bardossy

Madžarski zun. minister Bardossy se je te dni sestal z voditeljem Nemčije in z nemškimi zunanjim ministrom Ribbentropom v Monakovem. Kakor poročajo časopisi, bo madžarski minister obiskal tudi Rim. V političnih krogih se zelo sprašujejo, kaj pomeni ta nenadni obisk madžarskega zunanjega mini-

stra v času, ko se na Balkanu vodijo važni razgovori med Nemčijo in med balkanskimi državami. Ob teh spraševanjih je madžarski ministrski predsednik Teleky pojasnil, da ni potovanje zunanjega ministra v nobeni zvezi s kakimi dogodki na Balkanu in do nikakih ciljev glede položaja na jugovzhodu.

Delo na polju je s prvim početkom pomladi zopet oživeło.

Abesinski četniki v zasedi preže na sovražne čete.

Zobobolj lahko odstrani
VERAMON.

Veramon se nadalje uporablja pri glavobolu, po preveč zvišem alkoholu, pri bolečinah ran in bolečinah menstruaciji.

Zavitki s 2 tabletama 6n s 10 ter 20 tabletami se dobe v vseh lekarnah.

VERAMON

Oglaš. reg. pod B. Br. 11886 od A. XI. 1938

»Leteče trdnjave« prihajajo v Anglijo

V Ameriki so začeli graditi za angleška potrebe nove vrste ogromnih bombnikov, tako imenovane »leteče trdnjave«. Novi bombniki so težki 82 ton ter lahko prenašajo 18 ton, t. j. skoraj dva vagona streliva. Nova letala imajo štiri motorje, ki razvijajo 2200 konjskih sil hitrosti. Ta letala morejo leteti s polnim tovorom dveh vagonov bomb ter s tovorom 35 tisoč litrov bencina iz Amerike v Anglijo ter zopet nazaj v Ameriko, ne da bi jim bilo treba kje pristati. Nova letala lahko letijo v takih višinah, da jim protiletalsko topništvo ne more do živga. Posadka letala šteje 10 moških, letalo pa more z lahkoto prevzeti v svojo notranjost posadko do 125 moških v polni bojni opremi. Zdi se torej, da letala ne bodo služila samo za bombardiranje, ampak tudi za prevoz čet. Po poročilih iz Londona so take »leteče trdnjave«, ki so priletele iz Amerike, napravile že prvi poskusni polet na sovražno ozemlje ter bombardirale nemško podmorniško oporišče v Lorientu.

Junaška smrt generala

V Eritreji v vzhodni Afriki se v trdnjavi Kerenu Italijani že dolgo hrabro upirajo angleškemu naskokom. Angleži se trudijo že več tednov, da bi strli italijanski odpor, toda zdaj so bili vsi napor brezuspešni. Kako se Italijani hrabro zadržijo, dokazuje junška smrt generala Lorenzinja, ki je padel zadet od angleške granate na čelu svojih čet. Pokojni general je imel velik vpliv na vojake in njemu gre velika zasluga, da so se dozdaj Italijani tako uspešno upirali angleškemu napadam. Italijanska posadka v Kerenu šteje kakih 25.000 vojakov. Kerenu je za Angleže razen ključa za severno Abesinijo. Zato je razumljivo, da hočejo čim prej izaliti padec te važne italijanske trdnjave.

Uvod v velike bitke

Ze smo stopili v pomlad. In s pomladjo, tako smo večkrat na tem mestu napovedovali, se bodo začele velike, krvave bitke. In nismo se varali. Pretekli teden so vzplameli na vseh frontah izredno hudi boji ter imamo vtis, da so to uvodne borbe k velikim spomladanskim ofenzivam.

Nemški letalski napadi

Na angleško-nemškem bojišču so bili skor ves teden obojestranski napadi, in sicer tako hudi, kakršnih še ni bilo v tej vojski. Nemčija se predobro zaveda, da se na Angleškem kljub hudemu bombardiranju zbirajo velikanske množine orožja in streljiva in da bi jim znalo vse to hoditi v napotje, če bodo še čakali. Zato sedaj ni več časa za čakanje, marveč je treba sproti uničevati, kar je že praviljenega, da bi se uporabilo za boj proti nemškemu vdoru na Angleško.

Nemci so v preteklem tednu izvedli več izredno hudih napadov na angleška pristanišča Hull, London in Plymouth. Na ta pristanišča so samo v nekaterih nočeh zmetali na deset tisoče zažigalnih in hudo eksplozivnih bomb. Poročila pravijo, da so bombe kar deževale na ta mesta. Prizadejali so ogromno škodo. Porušili so na tisoče in tisoče stavb,

Tudi na ljudeh so silne žrtve, ubitih in ranjenih. Nemci imajo čviden namen, da s temi množestvinimi napadi razrahljajo živce angleških branilcev in da napravijo največji nered med njimi. Toda Angleži kljub velikim izgubam in žrtvam vztrajajo, ker se pač zavedajo, da gre za njihovo lastno kožo in zato pač loliko potrpijo, ne da bi godrnjali in se jezili ali celo obupavali.

Podmorniška vojska

Na angleško-nemški fronti smo stopili najbrže že v tisto dobo, katero je napovedal nemški kancler Hitler, ko je v mesecu februarju v svojem govoru napovedal, da se bo proti angleškemu brodogradu pričela najbrezobzirnejša vojska in da bodo vsako ladjo, ki bo plula po Atlantskem oceanu, kratkomalo potopili. Nemci so zimski čas temeljito izrabili in napravili veliko število podmornic, ki so najnevarnejši sovražnik angleških trgovskih ladij. Podmornice so končane in so na obširnem Atlantskem oceanu že stopile v boj, ki potaplja angleške ladje v velikem številu. Da bo boj podmornic proti Angliji uspešen, je treba predvsem zaščititi uvoz orožja in živeža na Angleško. Vsak dan moremo brati nemška in angleška poročila o tisočih tonah ladjevja, ki so ga nemški torpedi poslali na dno morja.

Pretekli teden sta se na Atlantskem oceanu pojavili tudi dve veliki nemški križarki, in sicer »Scharnhorst« in »Gneisenau«, kateri napravljata angleškim ladjam ogromno škodo. Angleži jih sedaj zasledujejo in smo radovedni, ali se jim bo posrečilo pregnati jih z morja.

Angleže prav gotovo skrbi nastop nemških podmornic in njihovih križark, a si trenutno ne vedo pomagati. Je že res, da imajo Angleži ogromno število trgovskih ladij, vendar jih bo težko sproti nadomestiti, če bo ilo tako naprej.

Špalir ladij iz Amerike v Evropo

Trgovske ladje so po obširnih morjih vohale v tako zvanih konvojih. Več trgovskih ladij, naloženih z živežem in drugimi vojaškimi

potrebinami, je po navadi spremljalo več lahkih rušilcev in križark. Če se je približalo sovražno ladjevje, so se rušilci in križarke postavile v boj, da so varovale dragoceni tovor, katerega so peljale trgovske ladje. Toda takšni konvoji se niso prav posebno izkazali, kajti velikokrat so se jim približale podmornice, katere so udarile z vso silo vanje. Veliko ladij je bilo potopljenih kljub konvojem. Sedaj so pa Američani prišli na misel, da bi bojne ladje postavili iz Amerike do Anglije v dve vrsti, tako da bi napravili neke vrste špalir, skozi katerega bodo nemoteno plule trgovske ladje. Da si takšne stvari ne more privoščiti kakšen revež, je pač jasno. Američani in Angleži, ki razpolagajo z ogromnim številom ladij, pa bodo že kaj takšnega izvedli. Takšen način zavarovanja ladij, pravijo, da bi bil veliko boljši kakor pa konvoji. Počakajmo, kakšen bo uspeh.

Angleška povračila

Da pa Angleži ne držijo križem rok, ko nemški bombniki rušijo angleška mesta in ko nemške podmornice potapljaajo njihove ladje, je razumljivo. Kakor so se odločili Nemci, da bodo porušili nešteta angleška mesta in pri

Najnovejše

Predsednik ministrskega sveta Dragiša Cvetković in zunanji minister dr. Cincar-Marković sta dne 24. marca zvečer odpotovala v Nemčijo. V njuni odsotnosti ju nadomešča dr. Vl. Maček.

stanišča in jih na ta način omeščati, prav tako pa tudi angleški bombniki prihajajo v celih tramah nad nemško ozemlje in sipljejo bombe na njihova pristanišča in industrijska mesta.

Angleži so poslali v boj novo vrsto bombnikov ter izvedli silno hude napade na Kiel, Wilhelmshaven, Köln in Lorient in še na nešteto drugih mesta. Videti je, da tudi angleški napadi se zaostajajo dosti ali pa nič za nemškimi napadi.

Cudna in strahotna je pač ta vojska, ko morajo tudi civilni ljudje, žene in otroci toliko trpeti. Zato molimo: Kuge, lakote, vojske .. reši nas, o Gospod!

Orožarna demokracije

Amerika o kateri je rekel predsednik Roosevelt, da mora postati orožarna demokracije, se po sprejetju znanega zakona o pomoči napadenim državam, z veliko naglico pripravljajo, česar se Angleži seveda zelo veselijo. Toda slabša stran teh priprav je v tem, da se šele pripravljajo. Res je, da je prišlo tudi pred tem

zakonom veliko orožja in živeža iz Amerike na Angleško, a vendar še vse premalo, da bi mogli biti kos nemški ogromni vojaški moči.

Američani so pričeli z veliko naglico temeljitostjo prilagojevati svojo industrijo v vojne svrhe. Vsak dan beremo o naravnem ogromnem številu milijard dolarjev, ki so določeni sedaj za trgovske ladje, potem za bojne ladje, nato za municijo in potem zopet ogromne milijarde za letalstvo. Tako smo brali pred kratkim, da je bilo 550 milijard dolarjev določenih za orožje in municijo, potem spet 600 milijard za letalstvo in tako dalje.

Toda kljub tem ogromnim milijardam pa nemško in italijansko časopisje vedno piše, da so Angleži izgubili vojsko že v lanskem juniju, ko je klonila Francija in da je sedaj samo in vprašanje časa, kdaj se bodo morali Angleži ponižati in prositi za milostni mir. Nemci namreč pravijo, da bodo s svojimi podmornicami in bombniki potopili sleherno ameriško ladjo, ki bo peljala orožje na Angleško.

Nikakor se ne moremo spuščati v pravobena prerokavanja o končnem izidu vojne, toda eno je pa gotovo, namreč to, da se odlične bitke med Nemčijo in Italijo na eni strani, in Anglijo ter Ameriko na drugi strani, se bodo bile na kopnem, pa bodisi na evropskih ali afriških tleh, marveč na valovih velikega Atlantskega oceana, kjer je našlo svoj končni grob že toliko ladij in bilo končanih tolika dragocenih človeških življenj.

Afriško bojišče

Na libijskem bojišču vlada trenutno skoraj popoln mir. Medsebojni letalski napadi molijo počitek utrujenih borcev, kakor na italijanski, tako tudi na angleški strani. Sicer pa nimamo ničesar posebnega poročati.

Veliki boji se pa bijejo na abesinskem bojišču, kjer so v zadnjem tednu Angleži dosegli kljub velikemu junaštvu italijanskih čet velike uspehe. Na nešteti krajih so angleški vojniki in vojniki, ki jih je nabral Hajle Selasie med abesinskimi rodoljubi, vdrti že pred tedni v Abesinijo in zasedli prav gotovo že večje pokrajine, kakor je naša Jugoslavija. Od juga in vzhoda, predvsem pa iz Somalije prodirajo angleške čete vedno bolj proti središču Abesinije, glavnemu mestu Addis Abebi. Za sedaj še ne moremo vedeti, kako bo izpadla vojska na tem bojišču, ker se italijanske armade umikajo vedno bolj v gorate in težko pristopne pokrajine. Tudi razne trdnjave, ki so jih Italijani zgradili na tem bojišču, branijo angleškimi četami hitri pohod.

Balkansko bojišče

Kakor se razvijajo stvari, je možno, da bomo v prihodnji številki »Domoljuba« poročali o novem bojišču v okolici Soluna. Grki se izpraznjujejo Tracijo in se umikajo nazaj na Rodopsko pogorje, kjer je močno utrjena bojna črta. V zadnjih tednih je prišlo tudi veliko angleške vojske na Griko med njimi so baje tudi vojniki svobodne Francije, katere vodi znani general de Gaulle. Da niso prišli ti vojniki ogledat si spomenikov starega grškega sveta, je jasno. Prišlo so prelivat kri na tiste kraje, kjer počiva še nešteto njihovih bratov in svetovne vojske.

Iz tega kratkega poročila moremo slutiti, da so dosežani boji pač uvod k zelo krvavim ofenzivam, ki se bodo začele v tej spomlad.

Kaj je novega?

Obvezna prodaja žitnih presežkov

Dne 19. marca je izšla naredba ministra za preskrbo in prehrano, po kateri morejo zadržati za svoje potrebe:

A. Kmetje - producenti in delavci za ljudsko hrano: 60 kg pšenice ali 50 kg pšenične moke, odnosno v krajih, ki se hranijo s ječmenom, isto količino ječmena ali 140 kilogramov koruze ali 110 kg koruzne moke po članu gospodinjstva. Za člana gospodinjstva se smatra vsaka oseba, ki se hrani v gospodinjstvu. Nanjo pride 10 kg pšenice ali 8 kg pšenične moke ali 20 kg koruze ali 16 kg koruzne moke na kat. oral orne zemlje lastne posesti za prehrano kmetijskih delavcev. — Za živino in vse ostale potrebe, koruze v zrnu 50 kg na kat. oral, zasejan s koruzo v letu 1940, 500 kg za svinja, ki jo pitajo, 500 kg za molzno kravo, 150 kg za govedo, ki dela, in 20 kg za konja.

B. Ostali lastniki: 1. Za ljudsko hrano: 50 kg pšenice ali 40 kg pšenične moke ali 100 kg koruze ali 80 kg koruzne moke na osebo in gospodinjstvu. 2. Za živino veljajo ista določila kot zgoraj.

Potrebe za prehrano ljudstva in živine, razen za prašiče, ki jih še pitajo, so računane časovno: za pšenico in žita ter moke od 1. aprila do 1. avgusta 1941, za koruzo in koruzno moko od 1. aprila do 1. novembra 1941 in se količine, ki jih lahko gospodinjstva zadržujejo, zmanjšujejo v sorazmerju s preteklim časom. Količina koruze, ki jo lahko gospodinjstva zadrže za pitanje prašičev, se nanaša na vso pitalno dobo.

Zagonetna poškodba

Posestnika in cerkovnika Janeza Grilja z Vrha Sv. Nikolaja pri Moravčah je oni dan doletela nezgoda, ki najbrž ne bo ostala brez kvarnih posledic. Mož je moral nekaj opraviti v hlevu. Ker ga ni bilo nazaj, je šla žena pogledat. Našla je nezavestnega v krvi, ki mu je tekla iz rane na glavi. Brž je poklicala sosedo, ki so spravili moža v posteljo in poslali po duhovnika. Drugi dan so moža odpeljali v bolnišnico, kjer so dognali, da je bil udarjen s topim predmetom. Grilja se sicer obrača na bolje ni pa še izven nevarnosti, ker ima baje prebito lobanjo. Nič se ne more spomniti, da bi ga bil kdo napadel, marveč trdi, da se je sam udaril.

Domače novice

d Ministrska odredba, ki je stopila te dni v veljavo, je odredila, da se do 1. avgusta t. l. ne sme podražiti nobeno živilo. — Ljubljanski mesarji so nato občutno dvignili cene mesa, slanini in masti. Ljubljanci so sedaj v velikih dvomih, kdo ima več veljave, ali ministrski odlok ali pa volja ljubljanskih mesarjev. Vsak pameten človek ve, da je tako postopanje protipostavno.

d Slovenski straži nalaga zlasti današnji čas velike in važne naloge. Podpirajmo jo torej z vso vnemo in vsak po svojih mo-

čeh! Vsak še tako skromen prispevek je v korist naše narodne skupnosti! Za letošnjo Veliko noč sezimo vsi po razglednicah Slovenske straže! Tudi s tem bomo podprli njeno delovanje!

d Nemčija ni zahtevala pristanka za vkorakanje svojih čet v Jugoslavijo. »Hrvatski dnevnik piše. »Pretirava se v prikazovanju odnošajev med Nemčijo in Jugoslavijo. Ti odnošaji so še nadalje ostali prijateljski in se zadnje čase niti malo niso poslabšali. Po vkorakanju nemških čet v Bolgarijo je omogočeno nemški vojski, da uresniči svoj načrt: spoprijeti se z Angleži, kjer koli jih najde. Če so resnična poročila o prihanju velikih angleških vojaških oddelkov v Grčijo, bodo imele nemške čete, ki so v Bolgariji, dovolj prostora, na katerem se bodo lahko borile z angleškimi četami. Kakor piše »National-Zeitung«, Nemčija niti ni zahtevala pristanka za vkorakanje svojih čet v Jugoslavijo in za to, da se južni kraji Jugoslavije spremene v morbitno bojišče. Če je torej tako, potem je jasno, da moramo gledati na odnošaje med Nemčijo in Jugoslavijo brez strasti, mirno in razborito. Jugoslavija ne zahteva nič drugega, kakor to, kar je bilo z nemške strani že večkrat poudarjeno, to je, da se spoštuje njena neodvisnost ter ozemeljska nedotakljivost. Moči države, ki zavzema tako stališče in se ne šopiri z bobnečimi besedami, ni podcenjati, marveč tako država vzgaja s svojim zadržanjem samo spoštovanje.«

d Ke se požigali dražje. V Bregu pri Polzeli so otroci na travniku požigali travo in dražje. Pri tem se je 7-letni hčerki dničarja Mariji vnela obleka, da je dobila nevarne poškodbe po vsem telesu. Pripeljali so jo v celjsko bolnišnico, kjer pa je opeklinam podlegla.

d Pe daljšem bivanju v Moskvi se je zopet vrnil v Belgrad sovjetski poslanik Plotnikov.

d Ker je prodal porejto golaša za 8 din, je bil obsojen neki mariborski gostilničar na 15 dni zapora, 2000 din denarne kazni in na 500 dni povprečnine.

d Poljedelsko delavstvo, organizirano v Zvezi združenih delavcev je sprejelo na sestanku v Ljutomeru dne 19. marca važne zahteve v korist svojega stanu. Želimo, da bi našle upravičene zahteve pri pristojnih činiteljih topel sprejem.

d Požar. V Kostrivnici pod Jezercami, obč. Račobje je v noči od 19. do 20. marca uničil požar posetniku Kovačiču Martinu, p. d. Mravljaku, gospodarsko poslopje in blizu stoječi kozolec. Zgorelo je: precej sena in slame, vse gospodarsko orodje, en junec, ki je bil vreden 3000 din in še mnogo drugega. — Tudi Mlakarju Antonu iz Krajnega doľa,

VINA prvovrstna, po najugodnejših cenah kupite pri **CENTRALNI VINARNI v Ljubljani**

je zgorel skoraj 2000 din vreden voz, katerega je imel pod tem kozolecem shranjenega. Planku Karlu iz Jezera pa je zgorelo tam shranjenih hrastovih desek za okroglo 1000 din. Imenovani posestnik je poškodovan za naj-

Kadar kupujete

ASPIRIN

tablete, ne pozabite pogledati, da li vsak zavitek in vsaka posamezna tableta nosi „Bayer“ jev križ, ki ga mora imeti. Na namreč Aspirina brez „Bayer“ jevega križa.

W. B. & C. 1937

manj 80.000 dinarjev, zavarovalnina pa znaša komaj 8000 d nza oba poslopja. Hišo so sosedje komaj oteli. Pažar je najbrž podtaknila neznan zločinska roka.

d Vedno bolj zahteva in poudarja bivši ljubljanski župan in dravski ban dr. Dinko Puc, da naj tudi njegovo skupnico pritegnejo v vladu. Pravi, da so zdaj na vladi ljudje brez odgovornosti, ki so dobili svoja mesta po spletkah in intrigah, zdaj pa se trkajo na prsa, češ, za menoj je večina. Takih predstaviteljev naroda prizadevajo narodu nečuvno škodo in brezmejno trpljenje in bi tisočera smrt bila premajhna kazen zanje. — Iz tega je razvidno, da stara pesniška žilica g. Pucu še ni usahnila in da še vedno rad poje o minulih časih in minulih stezicah, ki so včasih bile, zdaj pa raste grmovje, in zelene trave.

d Za obvezna razsodišča. »Slovenski delavec« piše: »Hočemo obvezna razsodišča. Hočemo jih zato, ker nečemo razredne borbe, ker nečemo večjih trenj med delom in kapitalom. Zato jih zahtevamo, ker je kapital gluh za zdrave delavske težnje, ker ne čuti nobene odgovornosti do naroda in države. Tudi zato jih zahtevamo, ker naš obvezna razsodišča dajo državnim oblastem večjo veljavo in resnično možnost prav. skrbeti za socialni mir in blagostanje. Zahteva po obveznem razsodišču, kateremu se morata podvreči brezpogojno obe stranki, podjetnik in delavstvo, pa ni naša edina zahteva, ki naj pomaga zrušiti kapitalistični gospodarski red.«

d Velika kmetijska razstava bo konec aprila v Novem Sadu.

d Za fanto bodo duhovne vaje od dne 31. marca do 4. aprila v Domu sv. Ignacija pri sv. Jožefu v Ljubljani. Prično so prvi dan ob 6. zvečer in končajo zadnji dan zjutraj, ko bo obenem prvi petek in spomin žalostne M. B. — Ta tečaj je zadnji pred veliko nočjo. Vzdrževalnina znaša 120 din. Priglasitve pošljite na naslov: Dom duhovnih vaj, Ljubljana, Zrinjskega cesta 9.

d Zahteve poljedelskih delavcev. Na obnem zboru Zveze poljedelskih delavcev v Soboti so sprejeli naslednje zahteve: 1. Da se zakon o zavarovanju delavcev za primer bolezni in nezgod raztegne tudi na naše sezonske poljedelske delavce, ki so specialni delavci te vrste in so zaposleni vsako sezono najmanj 6—7 mesecev. 2. Da se uredba o minimalnih plačah uveljavi tudi za sezonske poljedelske delavce, oziroma da se pristojni ban pooblasti, da isto v mejah že veljavnih predpisov uveljavi na svojem področju. 3. Da se nameravana uredba o poljedelskih delavcih, ki je že predložena, ne uveljavi, dokler podpisana Zveza poljedelskih delavcev k temu ne doda svojih predlogov in mnenje.

d Zasedanje nemško-jugoslovanskega lesnega odbora se je začelo 20. marca. Kot odposlanec Zveze trgovcev za dravsko banovino je imenovan Franc Škrbec, kot izvedenec pa Kuharič in Kobentar.

d Kmet se drži zemlje. V Celovcu izhajajoči »Koroški Slovenec« piše z velikim zadovoljstvom, da se opazuje v miselnosti slovenskih kmetov na Koroškem neka sprememba. Dočim je prej kmet vedno bolj zapuščal grudo in bežal v mesta, misleč, da si bo v mestih ustvaril boljše pogoje za življenje, zmaguje danes pri kmetu popolnoma drugačno mišljenje. On rajši ostane na svojem zemljišču.

d V svobodni Jugoslaviji. Madžarski časopis »Hirado« (Petrograd) ima članek o ustanovitvi madžarske kulturne zveze, v kateri podčrtuje, da je doslej v 109 občinah ustanovljenih prav toliko organizacij te zveze. Dalje pravi članek, da bo madžarska manjšinska kulturna zveza v mesecu aprilu osnovala v teh društvih strokovne odseke. Madžarska športna društva bodo delovala v okviru zveze kot posebni športni odseki.

d Desetletnico Prosvetnega društva v Belgradu so praznovali 19. marca belgrajski Slovenci s slovesno božjo službo v cerkvi Kristusa kralja, zvečer pa z zelo lepo slavnostno akademijo v belgrajskem Ruskem domu.

d Italijanski ranjenci na potu v domovino. Dne 20. marca je na belgrajsko železniško postajo privozil vlak z italijanskimi ranjenci, ki potujejo iz Grčije v Italijo. Vlak je pričakoval na belgrajski postaji italijanski poslanik Matamelli z vsem osebjem italijanskega poslanstva. Sprejema so se udeležili tudi zastopniki vseh italijanskih listov in več članov italijanske kolonije v Belgradu. Vlak je sestavljen iz osem bolniških vagonov. Po mednarodnem dogovoru se smejo voziti skozi našo državo le tisti ranjenci, ki niso in ne bodo več sposobni za boj. Vsega skupaj je bilo 269 težkih ranjencev, med njimi pet častnikov. Mnogim sta odrezani obe roki ali nogi. — Z ranjenci je potoval tudi naš zdravstveni general dr. Čičin.

d Sedanja kmečka mišična uveljavitev. Časopis »Primoške novice« razpravlja o gospodarskih vprašanjih in piše med drugim: »Pri današnjih odredbah v prid kmetijstvu se je treba osirati na socialno gospodarski sestav naše zemlje. Pri nas niso vsi kmetje proizvajalci, ki popolnoma zadovoljujejo svojim potrebam. Pri nas niso v banovini Hrvatski (pa tudi v Sloveniji, paip. ma.) so kmetje v veliki večini

obenem tudi kupovalci. Oni torej nimajo nobene koristi od visokih cen kmečkih proizvodov, ker morajo, čeravno ne vseh 100%, pa vendar znaten del svojih potreb kriti z nakupovanjem, torej z doplačevanjem. Odredbe v korist kmetom ne smejo biti samo posredovanje v korist visokih cen, ker s tem ni pomagano naši celokupnosti, niti ni s tem pomagano vsem našim kmetom, temveč samo tistim, ki proizvajajo več, kakor sami potrebujejo. V »Jugoslov. Lloyd« je povedano, da ima šest okrajev v donavski banovini nad 3 milijarde 400 milijonov din letnih dohodkov. Upravičeno je, da lahko tudi ti nekaj žrtvujejo za skupnost in ne da se posredovanja države raztegujejo tudi

Socialne razmere in številne družine

Prav te dni sem bral dr. Krekov »Socializem« na strani, kjer pisatelj obdelava delovanje škofa Kettelerja. Tam sem našel na stavek: Pisatelj jasno zastopa načelo, da mora delavčeva plača zadostovati zanj in za njegovo rodbino. Hodil sem po kraju, kjer je delavstvo gradilo svoja lastna stanovanja. Dušni pastir tistega kraja me opozori na borna delavska stanovanja z eno samo besedo: Zweikindersystem! Ali niso borna delavska stanovanja in še bolj borne plače velik vzrok tako imenovane bele kuge? Ali ni država, ki ne zida svoje moči samo na kanone, dolžna skrbeti za napredek človeštva s posebnimi zakoni, da si delavstvo pridobi plače, s katerimi bo lahko vzdrževalo svoje družine in si bo lahko postavilo dostojna stanovanja, kjer bodo imeli prostor ne samo mož in žena, ampak tudi delavski otroci. Prepričani smo, da velika podjetja ne bodo s tem nič na slabšem in da tovarnarji ne bodo šli beračtit, če bo delavstvo — ne rečemo naše delavstvo — vsega sveta imelo povsod človeka vredno stanovanje...

na te kraje in to na breme revnejših krajev. Jasno je torej, da je treba preurediti našo kmetijsko politiko.

d 16. otroku malega posestnika Kristjana Poleniška s Kozjeka pri Mariboru je bil te dni boter ban dr. Natlačen po svojem zastopniku okrajnem glavarju dr. Šiški.

d Ponovno opozarjamo, da ostane od 1. aprila dalje taksa za dopisnice nespremenjena. Na pisma pa je treba od 1. aprila dalje prilepiti znamko za dva dinarja. — Druge izpremembe vam bodo povedali na pošti.

d Anglija nam bo povrnila škodo. Po bombardiranju Sušaka v noči od 21. na 22. decembra preteklega leta so naši strokovnjaki preiskali najdene razstrelke in ugotovili, da so bile vržene bombe angleškega izvora. Na podlagi te ugotovitve, ki jo je kraljevska vlada sporočila angleški vladi, je tudi ta od svoje strani uvedla preiskavo in 13. t. m. obvestila kr. jugoslovansko vlado, da so bile te bombe vržene iz angleških letal, ki so našla. Obenem je angleška vlada izrazila zaradi tega nenameravanega dogodka svoje globoko obžalovanje in je izjavila, da je pripravljena plačati primerno odškodnino za povzročeno škodo.

d Za nižjo ceno modre galice se zavzema kmetijska zbornica moravske banovine v Nišu. Doslej so tovarne prerade zviševale cene temu izdelku, ki je v vinogradništvu tako potreben brez ozira na to, kakšna je plačilna zmogljivost vinogradnikov. Zdržne zveze so se celo potegovala za to, da bi ustanovile zadržiško tovarno modre galice in bi s tem iztrgale monopol, ki ga ima nekaj tovarn v državi. Nedavno pa je izdal prehranjevalni minister odlok, s katerim je določil za modro galico najvišjo ceno, namreč 8.50 din za kilogram franko tovarna brez skupnega davka.

d Redna služba božja na Šmarni gori se je spet začela s 19. marcem. Sv. maša bo skozi celo leto vsako nedeljo in praznik ob desetih, le ob primerih prav slabega vremena je ne bo.

d Ta je pa res žejen. Kar 35 litrov vode popije sleherni dan kmet Živorad Vujanč iz Lipolista v Mačvi. Mož je vedno tako strašansko žejen, da mora pri sebi imeti stalno veliko čutaro ali sod vode. Več vode popije tedaj, kadar je lačen, manj pa tedaj, kadar je sit. Enako čudna je njegova potreba, da požimi popije več vode, kakor polleti, ko je vročina. Mož lahko strpi po več dni brez jedi, brez vode pa ne more zdržati niti pol ure. Mož mora, kadar gre z doma na delo, vzeti vselej s seboj sod vode. Prav gotovo se bodo za tega posebneža začeli zanimati zdravniki, kajti tudi Vujanč bi rad videl, da bi ga pregledali, ker se boji, da ni v njem kaj narobe ali pa da je to bolezen, ki mu bo prehitro izpodjedla življenje.

Nesreče

n Vrv mu je odrezala glavo. Na tovarnem rečnem parniku »Slovenija«, ki je pripel te dni v rečno pristanišče Veliko Gradišče, se je dogodila težka nesreča. Kurjač Nikola Vukovič je pomolil glavo skozi okno svoje kabine v trenutku, ko je neka druga ladja ravno pristajala ob obrežju. Tedaj pa se je vrv, s katero je bila ladja privezana k obrežju, navela in dobesedno odrezala glavo nesrečnemu kurjaču.

n V dva metra globoki mlaki je utonil 59 letni gostilničar Oblak Jožef, lastnik gostilne »Pri levskem mostu« v Celju.

n V brzovajni drog je zavozil. Ono nedeljo sta se peljala z motornim kolesom iz Kamnika proti Domžalam Franc Podboršek iz Domžal in Franc Zanoškar s Količevega. Vozil je Podboršek. Še pred Duplico je Podboršek zavozil v brzovajni drog in zgodila se je huda nesreča. Franc Zanoškar je bil na mestu mrtev, Podboršek pa hudo ranjen.

n V Kamniških planinah se je smrtno ponesrečil 21 letni Sergej Gaspari, visokošolec iz Ljubljane.

n Pri smučanju na Veliki planini si je zlomila nogo 21 letni Dana Društer iz Ljubljane. Prav taka nezgoda je zadela 21 letnega trgovčevega sina Franca Pirnata.

n Na ljubljanskem letališču se je smrtno ponesrečil učitelj pilotske šole Rafael Perič. Z glavnega kolodvora v Ljubljani so truplo prepeljali v Belgrad.

Uredniška pošta. Pravnih nasvetov ne pošiljamo pisмено, temveč jih objavljamo samo v »Domoljubu«. — V Trebnju: Je šlo v koš, ker se niste podpisali.

Razgled po svetu

Ameriško in japonsko vojno brodogradništvo

Kakšna je danes in kakšna bo v bližnji bodočnosti moč japonskega in ameriškega vojnega brodogradništva na Tihem oceanu?

Sedanja moč vojnega brodogradništva:

	Japonska	USA
Oklopnice	10	12
Križarke	44	30
Matične ladje za letala	12	5
Rušilci	122	122

Vse japonsko brodogradništvo je zbrano na Tihem morju, medtem ko je četrtnina ameriškega vojnega brodogradništva na Atlantskem oceanu, velika večina angleškega pa v evropskih vodah. Takšno je stanje brodogradništva na Tihem oceanu zdaj.

Precej pa se bo razmerje med temi silami spremenilo deloma še letos, v veliki

meri pa v prihodnjih dveh letih. To je razvidno iz naslednjih števil, ki kažejo, koliko novih vojnih ladij Japonska in Združene ameriške države zdaj grade:

USA: 8 oklopnice (dve 45.000 tonski), 15 križark, 4 letalonosilke, 38 rušilcev, 29 podmornic.

Japonska: 8 oklopnice (štiri 45.000 tonske) 8 križark, 4 rušilce, 8 podmornic.

Dve 35.000 tonski oklopnici bodo Združene ameriške države v kratkem spustile v morje, ostalih šest pa prihodnje leto. Japonci pa bodo štiri oklopnice dogradili prihodnje leto, ostale štiri pa šele leta 1943.

Iz gornjih števil se vidi, da je ameriški načrt graditve novih ladij več kot trikrat obsežnejši in da bodo te nove vojne ladje tudi prej izdelane kot pa japonske.

Grške oblasti so poklicale v vojaško službo vse moške, ki znajo angleško, piše United Press kot dokaz, da se bodo v kratkem izkrcale v Grčiji angleške čete.

Nemškimi četam je odprta pot na Egejsko morje ne da bi bil padel en sam strel, domneva »Neues Wiener Tagblatt«.

V francoskem kopališču Cannesu je umrl na jetiki bivši dolgoletni romunski zunanji minister Titulescu.

Rooseveltove osebne pobude na Balkanu so doživele neuspeh, trdi italijanska Stefani.

Posojilo za finsko državno obnovo v znesku ene milijarde finskih mark je bilo v štirih tednih popolnoma podpisano, kar je velik dokaz finske narodne zavednosti.

Na pomoč Amerike morejo računati samo tiste države, ki se branijo pred napadom ali ki bodo v bodoče prisiljene odbijati napade, je povedal — po poročilu DNB — predsednik Roosevelt.

Pri zadnjih dveh zaporednih zračnih napadih na angleški Liverpool 12. in 13. tega meseca je bilo 500 mrtvih, 500 hudo ranjenih in še mnogo lažje ranjenih. (Reuter)

Pri napadu na Glasgow in Clyde 13. in 14. marca znaša število mrtvih 500, nevarno ranjenih do 800, lažje ranjenih pa mnogo več. (Reuter)

V bojih v Vzhodni Afriki je padel italijanski general Lorenzini.

»Stoletja je trajala, preden smo dosegli neodvisnost; odločni smo, da je ne izgubimo na novo,« je govoril predsednik Irske de Valera po radiu.

Angleški bombniki bodo bombardirali Rim, če bi italijanski bombardirali Atene, so sporočili Angleži italijanski vladi.

100 milijonov dinarjev je vredna pošiljka živil, ki jo vozi za nezasedeno Francijo iz Amerike parnik »Esmouth«.

784 ameriških tovarna izdeluje sedaj noč in dan orožje.

20 rudarjev je zasula zemlja v premoškoku v pokrajini Hokaidasu na Japonskem.

Dva milijona vreč sladkorja je zgorelo v New Orleansu v Ameriki.

je angleška vlada strogo naročila abesinskemu cesarju, naj se njegovi oddelki vzdržujejo sleherne okrutnosti in divjosti, poroča Reuter.

Amerika bo začela graditi orjaške ladje, ki bodo imele 58.000 ton.

Nasprotnika nevzdržno nadaljujeta z medsebojnim uničevanjem angleških in nemških mest.

Angleška vlada je dala civilnemu prebivalstvu navodila, po katerih naj vsak državljan z orožjem brani svoj dom in imetje — piše »Corriere della Sera«.

Združene države so izgubile vojno še preden so vojno začele, trdi italijanski »Tevere«.

Zasebnikom je vsak stik z nemško vojsko v Bolgariji prepovedan, ve bolgarska brzojavna agentura.

»Po vojni bo glavno mesto sveta Berlin ali Washington. Jaz želim, da bi bil Washington,« je izjavil ameriški voditelj republikancev Willkie.

Roosevelt je obljubil francoskemu poslaniku, da bo skušal s posredovanjem ameriškega Rdečega križa oskrbeti nezasedeno Francijo z živilom.

Noben dosedanj govornik voditelja Nemčije Hitlerja ni ostal doslej samo pri besedah, temveč so potem vedno prišla dejanja, poroča Stefani.

Dve ameriški nosilki letal, »Humboldt« in »Matagorda«, so spustili te dni v Bostonu v morje, ve Havas.

V Angliji bo dobil vsak takšno delo, ki se mu najbolj prilaga in ga bo najuspešneje izvršil, je izjavil minister za delo Bevin.

»Berili se bomo naprej, naprej, naprej...!« so prepevali mornarji ameriškega bojnega brodogradništva, ki so te dni pripluli v avstralski Auckland, poroča Associated Press.

Pet novih divisij je poslala Turčija na meje v evropski Turčiji.

Delno zatíšje je nastalo po hudih bojih zadnjih sedmih dni, na grškem bojišču.

Prva ameriška letala so že prišla na Kitajsko; tja dosepe v kratkem tudi nekaj ameriških letalnih trdnjav.

25.000 italijanskih vojakov še vedno hrabro brani Keren, ki je ključ za osvojitve Eritreje.

Načelnik angleškega generalnega štaba general John Dill je poslal vrhovnemu poveljniku grških čet generalu Papagogu brzojavko, kjer mu čestita k uspešni zavrtnitvi velike italijanske ofenzive na albanski fronti, poročajo iz Aten.

Abesinski oddelki so 17. marca zavzeli mesto Džidžiga, ki je važen prometni voz v jugovzhodni Abesiniji.

Viteški naslov je podelil angleški kralj Jurij VI. grškemu vrhovnemu poveljniku generalu Papagogu. S tem je odlikovana grška vojska, ki nudi edinstven primer junštva in ljubezni do svobode, poroča atenska agencija.

Po Združenih državah Amerike so začeli zbirati živež za Anglijo, Francijo in Španijo, je povedal časnikarjem predsednik Roosevelt.

Grški radio je 20. marca razglasil, da so grške čete po srditih bojih vkorakale v albansko mesto Tepeleni.

V nemškem zunanjem ministrstvu pravijo, da so sedanji hudi nemški napadi na Anglijo samo priprava za druge vojaške podvige. (»Dienst aus Deutschland«)

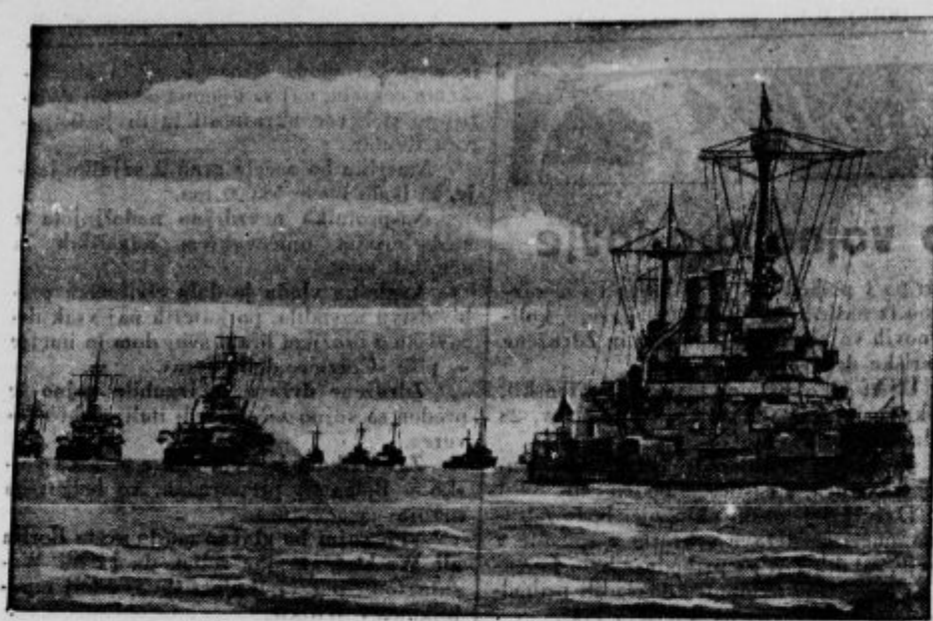
Nevarno je obolel finski maršal Mannerheim, junak iz lanske vojne s Sovjeti.

Za častnega občana grških Aten je bil izvoljen ameriški državni predsednik Roosevelt, trdi atenska agencija.

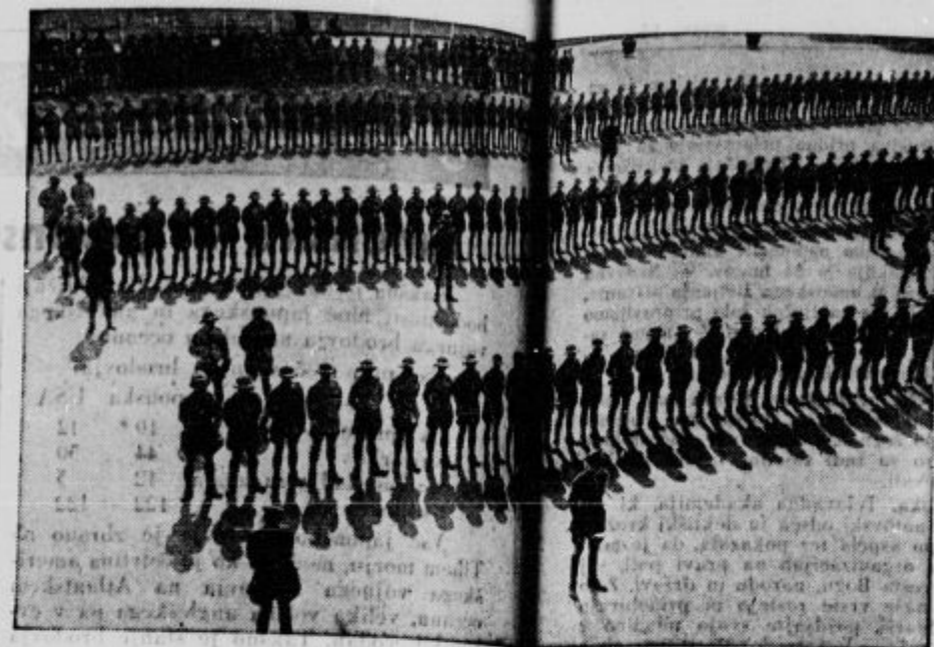
Pobuda za kak sporazum o usodi italijanskega civilnega prebivalstva v Abesiniji mora priti od italijanske vlade ali od krajevnih italijanskih vojaških oblasti. Pač pa

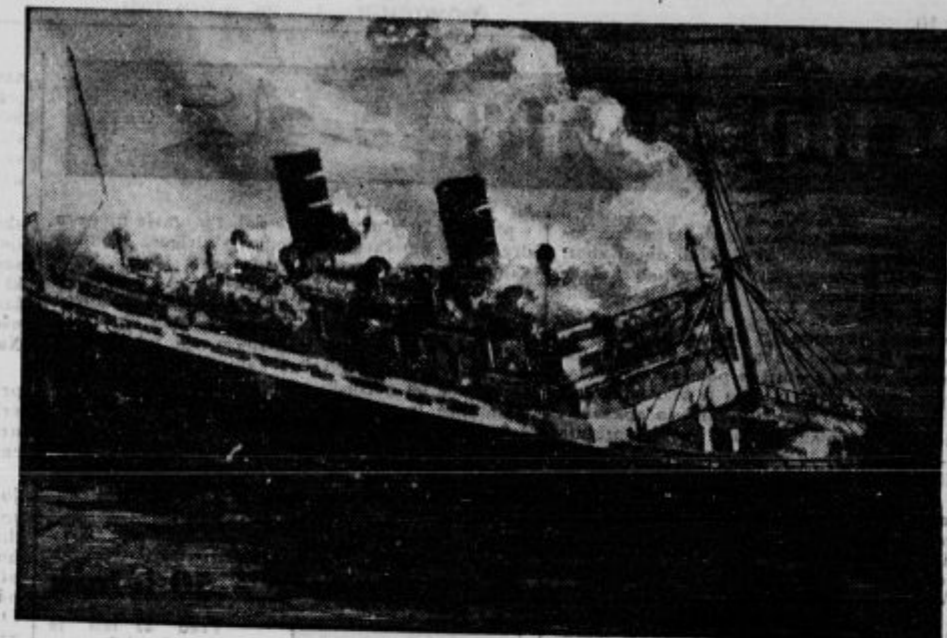
Jugoslavija ima v Solunu svoje svobodno pristanišče, ki je moderno urejeno.

1 emške bojne ladje spet križarijo po Atlantskem oceanu in potapljaio angleško trgovsko brodovje.

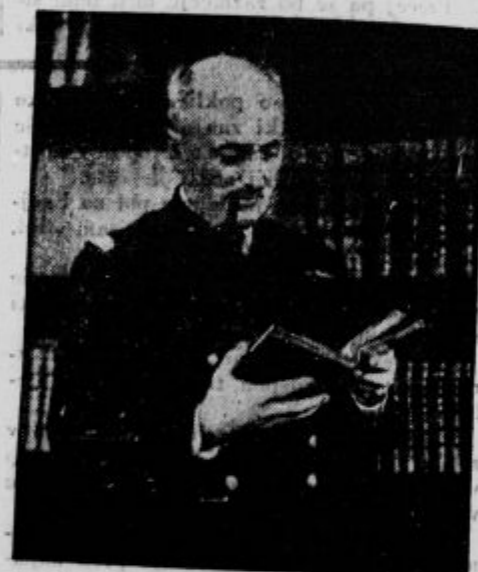
Angleške čete v Egiptu se pripravljajo na odhod v Grčijo.

Angleški trgovski parnik gori. Vžgalga je torpeda nemške podmornice.

Angleško vojaško kolo s štirimi puškami.

Admiral Darlan, namestnik franc. drž. poglavarja maršala Petaina.

Nemški letalci v afriški puščavi.

Italijanska pehota na pohodu

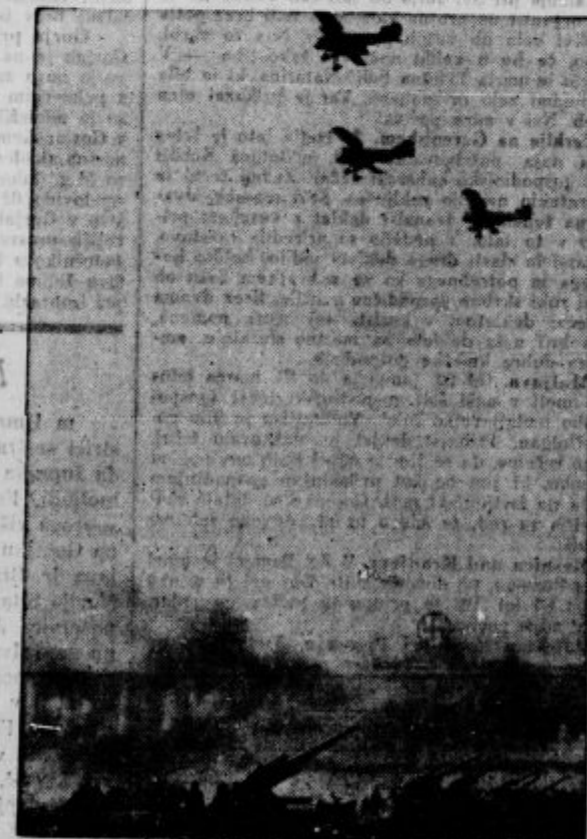
Italijanski domačinski vojaki v Eritreji, kjer se vodijo srdite borbe med Italijani in Angleži.

Angleški poslanik zapušča Romunijo, potem ko so jo zasedle nemške čete

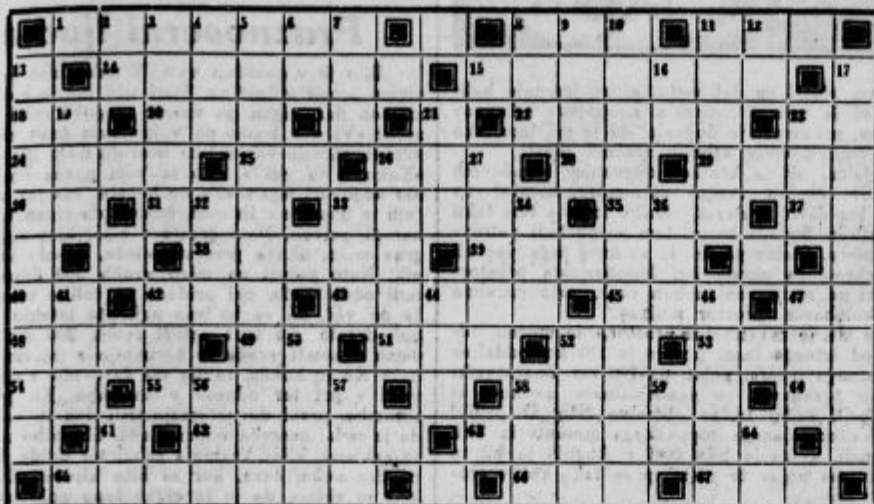

Romunski generalštabni častniki opazujejo vaje nemške vojske.

Nemška letala nad obalnimi baterijami na francoski obali.

Križanka

Vodoravno 1. slap, 8. del rudnika 11. do mača žival, 14. žival, ki ima rog na nosu, 15. domača žival, 18. grška črka, 20. predstavnik v banovini, 22. nadzornik pri delu, 23. predlog, 24. reka v Srbiji 25. kratki največjega slovenskega pisatelja, 26. eden od peterih čudov, 28. oziralni zaimek, 29. ošaben, prevzeten, 30. veznik, 31. kazalni zaimek, 33. največji grški pisatelj, pesnik, 35. del sobe, 37. kratica za svetnik, 38. Sofoklejeva drama in grški kralj 39. ruda, 40. Pesnik za časa Napoleona; kratica, 42. orodje pri žetvi, 43. živalica, ki prede mrežo, 45. isto kot 11. vodoravno, 47. ploskovna mera, 48. italijansko mesto, znano po visočem stolpu, 49. predlog, 51. zelišče, 52. izraz pri kartanju 53. narod, ki je znan iz romana »Pod svobodnim soncem« in se je skupaj s Slovenci boril proti Bizantincem, 54. predlog, 55. isto kot 22. vodoravno, 58. zahod sonca, 60. vlak, 62. cilj smoter, 63. sosesčina, 65. Koroška, 66. priprava za lov rib, 67. doba.

Navpično: 2. osebni zaimek, 3. dobrina, 4. žuželka, 5. rimski oblastnik v Judeji, ki je je

zusu obsodil na smrt, 6. isto kot 47. vodoravno, 7. ruska reka, 8. del telesa, 9. celina od vseh strani obdana od vode, 10. dan Kristusove smrti, 11. mesto v Srbiji, 12. glavni števnik 13. molitev, pri kateri se spominjamo Kristusovega trpljenja, 16. vprašalna členica, 17. grič, na katerem je Kristus umrl 19. obedve, 21. glavno mesto v Italiji, 23. del obraza, 26. draga kovina, 27. kraj večnega trpljenja, 32. neumen, 33. trenutek, 34. vodna žival, 36. del voza, 41. čut za gledanje, 42. kraj pri Grosspljem, 44. bodeča žival, 46. priprava za sankanje 47. oče, 50. letni čas, 52. pleme, 56. kazalni zaimek, 57. reka v zahodni Nemčiji, 58. omaka prikuha 59. del voza, 61. časovni veznik, 64. isto kot 47. vodoravno.

Mesto Diidžigo so zavzele južnoafriške čete. (To mesto je samo še 80 km od Hararja).

Angleži v južni Abesiniji so zavzeli mesto Neghelli.

Izrebrani reševalci

nagradne križanke »Domoljub« z dne 12. III.:

Ciglič Henrik, stud. tech. Wolfova ul. 12, Ljubljana;

Buh Jožefa, Podlipa 1, p. Vrhnika;

Znidar Marija Kamnje 36, p. Boh. Bistrica.

Vsem ostalim reševalcem po izrekanju najlepše priznanje, ker so pri reševanju naleteli na res velike ovire in težave, ki jim jih je nametal pod noge tiskarski škrt.

Še nekaj kratkih

Nemška letala napadajo Malto in angleške konvoje v Sredozemskem morju.

3600 letal je dobilo dostoj iz Amerike angleško letalstvo poročila Reuter.

Priprave za atentat na selijski vodovod so odkrili v Bolgariji.

Otroke iz Nemčije bo našelila v sedaj praznih slovaških letoviščih slovaška vlada.

Ameriške poslanice je pozvale vse ameriške državljane, naj bodo vsak hip pripravljeni, da zapuste zasedeno in nezasedeno Francijo.

Čevlje s lesenimi podplati bodo začeli izdelovati na Norveškem.

Veliki nemški križariki »Scharnhorst« in »Gneisenau« križarita po Atlantiku, menijo v Londonu.

Odperna sposobnost stare Anglije je mrtva trdnost, ne pa živ odpor, trdi italijanski »Corriere della Sera«.

Angleži so zasedli oazo Džarabub v južnem delu afriške Cirenajke.

20.000 zaigalnih bomb so vrgli nemški letalci na angleški Brittol, trdijo v Londonu.

v Brezoviško prosvetno društvo je gostovalo v preserski prosvetni dvorani dne 16. t. m. ob 3 popoldne. Uprizorilo je Finigarjevo dramo v 3 dejanjih »Razvalina življenja«. Igra je žela veliko uspeha in tudi igralcem poklanjamo veliko pohvalo.

Smola barona Dorivala

Takrat je stopil gospod iz sobe 273, prijatelj hotelskega tatu, iz jedilnice. Oziral se je okrog, kakor bi nekaj iskal. Hlapci so se takoj uredili v sklenjeno vrsto in mu zaprli pot.

»Kje je moj prijatelj?« vpraša hlapca poleg sebe.

Od razburjenosti se mu zatakne glas v grlu, zatakne se mu še nekajkrat, tako da ni bilo glasu iz njega.

»Tam notri,« zakliče deček od dvigala namesto njega. »Tudi vas tam že čakajo.«

Marcellino stopi v ravnateljstvo sobo, obstane na pragu in strmi.

Prijatelj Dorival sedi na stolu. Na desni nogi ima hlače in spodnje hlače zavrhane, da se je videlo koleno. Stražnik se je sklanjal nad njim. Ko se stražnik vrnava, vrže Dorival glavo nazaj in na široko odpre usta.

»Poznate gospoda?« vpraša vratar, pokaže na Dorivala in zapiči svoje oči v oči Brazilca.

»Kajpada ga poznam. Saj vsa leto dni skupaj delalata pejsani Marcellino. «Kaj se pa vendar godi tukaj?«

»Zadnji kočnik na levi stranite se davi Dorival.

Vratar pa krepko prime Brazilca za roko in pravi:

»Da mi ne zineš!

Brazilce stoji kakor okamenel. Oči mu živgajo zdaj k temu zdaj k onemu. Ravnatelj stoji na stražnikovi desnici, dviga roko in skrivnostno pači obraz kakor pečovodja, ki kaže pevcem, kako naj kar moč tiho pojejo. Vratar zija vanj kakor popadljiv pes. Stražnika vidi samo v širok, napet hrbet in ročaj sablje, ki mu visi ob strani. Ko Dorival zagleda Brazilca, ki je stal in zijal, kakor bi z neba pal, bušao v krohota.

»No, gospod stražnik, ste se pripravili o hsi pri kolenu in o zlati plombi v levem kočniku?«

»Sem se, in je kakor mora biti?« odgovori stražnik. »Tu je vaša legitimacija, gospod Samostrelle mu vrne svedoče o istinitosti, in posedi želado na gilavo.« »Prosim, oprostite, gospod Samostrelle pozdravi in odide.

Ravnatelj bi se bil najrajši v zemljo vdrl.

»Ni moja krivda, gospod baron,« je mečkal.

»Le verjemite mi! Ta osel, ta vratar, ta Kavka, ta je bill Priznajtel« pravi in se obrne do vratarja, ki se je bil pa že natihem umaknil. —

»Nikarite, da izgubim službo, gospod Šepec! se je zvijal ravnatelj. »Ce me tatolite, sem za zmerom izgubljen!« Sel je v vežo za Dorivalom.

»Prosim vas, gospod Šepec —

»Slišite, če mi še enkrat rečete Šepec,« je grmel Dorival nad njim, »pokličem stražnika nazaj in vas dam odpeljati na Aleksandrov trg. V kaj neprijetno celico!«

Dobro mu je delo, da je mogel komu drugemu groziti s to celico. — Nehote se je moral smejati.

Ta smeh si je ravnatelj razlagal tako, da se grozi njemu nič hudega, in je z globokim poklonom rekel.

»Smem peljati gospoda barona spet v jedilnico?«

3.

Je smel!

Kajti gospod baron nikakor ni hotel pustiti naročene večerje, pred vsem pa ni hotel motiti dobrega doktorja, ki je užival premasno udobnost tega odličnega hotela, kjer se je tako dobro počutil. Tako je rekel Dorival. Ta ljubeznost je bila tudi precej resnična. Kajti kdor tava po vele mestu okrog kakor nor, hče na slepo srečo damo, ki se mu je posmejala v operi in je imel pred eno uro gromozansko srečo, da je tisto damo tudi našel — potem imamo navado reči, da je življenje prijetno in ljubko. Razen tega je Dorival pričakoval sešora Claudina in stotnika Potokarja — pravkar prihajajo gospodje — in —

Saj!

in z gospodom stotnikom je moral Dorival najno govoriti o gospodu konzulu Božiču! Ce le mogoče tudi o njegovih družini Saj Potokar tja zabaja!

»Prijeten ščekvek, ta Potokar!« si misli Dorival.

Največja jajca

Splošno menimo, da polaga med živečimi živalmi največja jajca noj. Toda že ob začetku tega stoletja so ugotovili, da so v japonskih vodah našli jajca nekega morskega volka, ki imajo 22 cm premera, med tem ko je premer največjih jajc le 15,5 cm. Pri tem je upoštevati, da so bili ti morski volkovi v prejšnjih dobah, kakor kažejo najdbe v morskem blatu, še dosti večji nego danes, ko dosega »samo« dolžino 20 m. Njih jajca so bila tedaj tudi primerno večja. Jajca madagaskarskega noja, ki je izumrl v 17. stoletju, a so se ohranila do danes, merijo v dolžino 34 cm, v širino 22 cm. Tudi jajca novozelandskega noja, ki je izumrl ob začetku 19. stoletja, so merila v dolžino 30 cm, v širino 20 cm. Bila so Maorcem najljubša jed.

Kopališče v morju

Narvišk fjord v Norveški, ki je bil prizorišče dveh hudih pomorskih spopadov med angleško in nemiko vojno mornarico, je postal pravo kopališče ladij. Nič manj kakor 27 vojnih in trgovskih ladij leži potopljenih na njegovem dnu. Koliko je šlo s temi ladjami na dno tudi ljudi, ni znano. Gotovo pa na stotine ali morda celo na tisoče.

Staro posebnost odpravili

Dve prastari posebnosti so nedavno odpravili na Kitajskem. Prva je bila ta, da so bolniki le tedaj plačali svojega zdravnika, če so bili zares ozdravljeni. Če je pa kdo spet zbolel, mu ni bilo treba zdravnika plačati. Druga pa je bila ta, da je moral sleherni zdravnik, kadar je umrl kdo, ki ga je on zdravil, prižgati pred svojimi vrati lučko. Tako je bilo moči še od daleč spoznati zdravnika, ki mu je pomrlo največ bolnikov. Zdaj sta ta dve naredbi, ki sta bili za zdravnike zares nerodni, a mogoče koristni? — vendarle odpravljene.

Otok Kreta - važne vojaške oporišče

Egejsko otočje leži med Grčijo in Turčijo ter je že od nekdanj služilo kot most za prehod iz Evrope v Malo Azijo. Sestavlja ga na stotine večjih in manjših otokov, ki so raztreseni po vsem Egejskem morju. So pa ti otoki bili vojaške zelo pomembni že v davnih časih pred Kristusom, v srednjem veku in tudi danes svoje pomembnosti nikakor niso izgubili.

Med temi otoki je največji grška Kreta. Otok je dolg 260 km in je od vseh otokov najbolj vojaško pomemben. Kajti ravno Kreta s svojim dolгим in 2400 m visokim pogorjem zapira od juga vhod v Egejsko morje, v Dardanale in Črno morje. Kreta ima slavno zgodovino. Že pred pet tisoč leti je na Kreti cvetela velika kultura, ki je ustvarila odlične umotvore v stavbarstvu, slikarstvu, rezbarstvu, finem lončarstvu itd.

Nekdaj je bil otok gosto naseljen in je štel nad en milijon prebivalcev. Danes prebiva na 8300 kvadratnih kilometrih, kolikor otok meri, komaj 400.000 ljudi. Bavijo se večinoma s poljedelstvom, živinorejo in rudarstvom, ker je na Kreti mnogo železnih rudnikov. Pri morski obali raste v kratkih in ozkih dolžnicah oljka; južno sadje in zlasti

Znan je tudi krečanski sir, ki ga izdelujejo na gori Ili.

Glavno mesto je Kanja in je na severozahodnem delu otoka. Važna mesta so še Megalokastron, Sfakia, Zakti in Retimon. Znamenita in v davni slava Kerta je ohranila svoj pomen do danes. Brali smo, da so se na njej izkrcale angle-

NAJVEČJA DOMAČA TRGOVSKA HIŠA V JUGOSLAVIJI

ZAHTEVAJTE TAKOJ NAJNOVEJŠI CENIK IN VZORCE!

Stennecki
CELJE 21

vinaka trta. Volna, olje, južno sadje in močno vino so poglavitni pridelki na Kreti, ki jih tujci dobro plačajo in Grki radi prodajajo. Na Kreti izdelajo tudi mnogo mila in z njim zakladajo vse okoliške pokrajine, Malo Azijo, Egipt, Palestino in Sirijo.

ške čete, ki bodo otok spremenile v mogočno vojaško postojanko in trdnjavo, posebno za mornarico in letalstvo. Kreta bo zaradi svoje sijajne lege med Evropo, Azijo in Afriko igrala še važno vlogo v sedanjem svetovnem spopadu.

LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI

zadruga z neomejenim jamstvom

Ljubljana, Miklošičeva cesta 6
v lastni palači nasproti hotela »Union«

obrestuje hranilne vloge **najugodnejše**

Novo in stare vloge, ki so v celoti vsak čas izplačljive

obrestuje po **4%** proti odpovedi po **5%**

Ladje, ki jih letala ne bodo zadela

Združene države Severne Amerike so začele izdelovati nove male vojne ladje čisto posebne sestave. Te ladje so dolge sicer samo 22 metrov, so pa odlično oborožene ter izredno okretne in hitre. Vsaka ladja ima šest torpednih cevi, šest metalcev globinskih min

JABLIN - Jabolčnik

sa izdelavo umetne domače pijače Vas stane za 50 litrov zavitek din 30.—, po pošti din 42.—, 2 zavitka po pošti din 78.—, 3 zavitki po pošti din 110.—. Prodaja Drogerija Emena

Ivan Kanc - Ljubljana - Nebotičnik

proti podmornicam, dva protiletalska topa in aparat za razvijanje megle. V osmih sekundah morejo te ladje povečati svojo hitrost od 8 na 40 vozlov na uro, v treh sekundah pa zmanjšati svojo hitrost od 30 na tri vozle. Obrniti se morejo v 15 sekundah. Strokovnjaki trde, da teh ladij letala sploh ne morejo zadeti.

Domači zavarovalni zavod — zavaruje za smrti in dotičneje — za dobi in gospodarsko osamosvojitve — za rento, starostno preskrbo, preužitek, pokojnino — denar zavarovalencev (njihova premijska rezerva) je varno naložen!

Zahtevajte prospekte in obisk zastopnikov! Iščemo zastopnike in potnike za vse kraje!

„DRAVA“ je prava

- zavarovalnica malega človeka

Maribor, Sodna ulica št. 1, v lastni palači
Glavno zastopstvo Ljubljana, Pražakova 8/1
in v Subotici, Manoilovičeva 5

Kder teli sebi in svojem
dobro, se zavaruje pri
„DRAVI“

Mali oglasnik

Vajenca

za kamnosečko obrt sprejemem takoj s hrano in stanovanjem v hiši. - Jernej Levoc, kamnoseštvo, Topole 8, p. Mengeš.

Kmečko dekle

10—40 letno, pošteno, krščansko sprejemem na malo kmetijo. Plača po dogovoru. Stira Marija, Stanežiče 4, Št. Vid nad Ljubljano.

Gepelj

za slamo reznico, dobro ohranjen, ugodno napredaj. Zaman, Beričevo, Dol p. Ljubljani.

Hlapca

ki je vajen vsega kmečkoga dela in konj. sprejme Florjančič, Poljane št. 4, p. Št. Vid nad Ljubljano.

Delavska družina

večja, vajena dela v gozdu in na polju, dobi v najem stanovanje s njivo in travnikom pri V. Keglovic, p. Dob pri Domžalah.

Kmečko dekle

in 16—18 let starega fanta — sprejemem za kmečka dela. Plača 100 din. Hrastar, Pristava 13, Mengeš.

Fige in brinje

za šganjekuho ima na zalogi trdka - Ivan Jelac, Ljubljana - Aškerčeva cesta 1 — telefon 84-97.

5000 kg krompirja

semenskega, belega in roza, /prodam. Jakob Malovrh, Prebačevo 8, p. Kranj.

H'apca

nad 15 let starega - za kmečka dela, sprejemem. Keržin, Dobrunje 4 pri Ljubljani.

Vseh vrst surave kože

tako goveja, telečja, svinjske itd., kupuje po najvišjih dnevnih cenah. — Ušnjarija J. Lavrtič, Št. Vid pri Stični.

Hlapca

poštenega in pridnega, h konjem, sprejemem takoj. Dolenjci imajo prednost Jenko, mlin, Oerkiže pri Kranju.

Oskrbnik

samostojen v vseh pogojah gospodarstva, z odgovarjajočo predizobrazbo in s večletno prakso v hmeljarstvu, po možnosti samski - se sprejme. — Ponudba v upravo »Domoljub« pod »353« št. 4425.

Hlapca in služkinjo

za vsa kmečka dela, sprejme Rotar A., Podsmreka 7, p. Dobrova.

14—16 letnega fanta

sprejemem na kmetijo in h konjem. Martinko, Draževnik 8, p. Dobrova pri Ljubljani.

Zagarja

za vodno žago sprejemem. Drobnič, Velika Starava 10, p. Grosuplje.

Čevljarskega vajenca

sprejemem. — Negro Franc, Gorje pri Bledu.

Služkinjo

35 do 45 let staro, za domača hišna dela - sprejemem. Zglasiti se v Konzumu, Kongresni trg 2.

Hlapca

vajenega konj, sprejemem. Bokavšek, Štepanjska c. 24, Ljubljana.

Črni gaber kupim

za takoj ali za posek posimi. Plačilo takoj, tudi pred posekom. Ponudbe je potrebno poslati takoj na upravo »Domoljuba« pod številko 3761.

Moštova esenca Mostin

Z našo umetno esenco Mostin si lahko vsakdo z malimi stroški pripravi izborno, obstojno in zdravo domačo pijačo. Cena 1 stekla, za 150 litrov din 90—, po pošti din 50—, 2 steklenici po pošti din 85—, 3 steklenice po pošti din 115—.

Prodaja drogerija Kanc, Ljubljana, Židovska ul. 1

Na deželi pa zahtevajte Mostin pri Vašem trgovcu ali zadrugi, ker si prihranite poštnino.

Slivovka, hruševca, pelinkovec in rum

si lahko prav poceni sami napravite. 1 steklenica naše umetne esence za napravo 5 litrov slivovke, hruševca, pelinkovca ali rumu stane Din 80— po pošti Din 48—, 2 steklenici po pošti Din 78—, 3 steklenice po pošti Din 100—. Točna navodila na vsaki steklenici.

Prodaja drogerija Kanc, Ljubljana, Židovska ul. 1

Preizkušen redilni prašek

„Redin“ za prašiče

Pri malih prašičkih pospešuje Redin prašek hitro rast, krepi kosti in jih varuje raznih boleznih. Večji prašiči pa se čudovito hitro redijo in dolezli. Večji prašiči pa se čudovito hitro redijo in dolezli. Večji prašiči pa se čudovito hitro redijo in dolezli. Večji prašiči pa se čudovito hitro redijo in dolezli. Pazite: pravi Redin se dobi samo z gornjo sliko.

Prodaja drogerija Kanc, Ljubljana, Židovska ul. 1

Na deželi pa zahtevajte Redin pri Vašem trgovcu ali zadrugi, ker si prihranite poštnino.

Izjava.

Podpisana Kalan Janex in Ravnihar Janex, posestnika iz Križne gore pri Skofji Loki, izjavljata, da je neresnično, da bi bila Košir Matevž in Ravnihar Lojze, oba iz Križne gore, kradla hlode trdki Heinrich in jih drugam prodajata. Kalan Janex l. r., Ravnihar Janex l. r.

V Berlin se je prišel posvetovati z nemškimi ministrom Ribbentropom madžarski zunanji minister Bardossy.

Grki izpraznjujejo Trakije in pripravljajo obrambno črto na reki Mesti, poroča madžarski »Pester Lloyd« iz Sofije.

»Domoljuba stane 38 din za celo leto, za inozemstvo 80 din. — Depise in prijave sprejema uredništvo »Domoljuba«, naročnine, inserate in reklamacije pa uprava »Domoljuba«. — Oglasi se zaračunavajo po posebnem ceniku. — Telefon uredništva in uprave: 40-04. — Izdajatelj: dr. Gregorij Petjak — Urednik: Jože Košček. — Za Jugoslovanske tiskarne: Jože Kramarič.

Poravnajte naročnine za Domoljuba, ker ga bomo sicer morali ustaviti!